

**Η**

**ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ**

**6ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ**

Συνήλθε στην έδρα της στις 22 Μαρτίου 2021 με την εξής σύνθεση: Ειρήνη Αποκάρδου Πρόεδρος και Εισηγήτρια, Ιωάννα Θεμελή και Μαργαρίτα Κανάβα Μέλη.

Για να εξετάσει την από 18-02-2021 Προδικαστική Προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 365/18-02-2021 του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...» (εφεξής η «προσφεύγουσα»), που εδρεύει στον ..., οδός ..., αρ. ..., όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Κατά του ΔΗΜΟΥ ... (εφεξής η «αναθέτουσα αρχή»), όπως εκπροσωπείται νόμιμα και

Της παρεμβαίνουσας εταιρείας με την επωνυμία «...» (εφεξής η «παρεμβαίνουσα»), με έδρα την ..., οδός ..., αρ. ..., όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Με την προδικαστική προσφυγή η προσφεύγουσα αιτείται να ακυρωθεί η υπ' αριθμ.11/2021 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της αναθέτουσας αρχής κατά το μέρος που έκανε δεκτή την προσφορά της παρεμβαίνουσας και την ανέδειξε προσωρινή ανάδοχο.

Με την παρέμβασή της η παρεμβαίνουσα επιδιώκει την απόρριψη της ως άνω προσφυγής και τη διατήρηση του κύρους της προσβαλλόμενης.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια Ειρήνη Αποκάρδου

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1.Επειδή για την άσκηση της κρινόμενης προσφυγής έχει καταβληθεί e-παράβολο σύμφωνα με τα άρθρα 363 του Ν. 4412/2016 και 5 του ΠΔ 39/2017, ύψους 600 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ..., το από

## Αριθμός απόφασης: 650/2021

18-02-2021 αποδεικτικό τραπεζικής συναλλαγής της Τράπεζας Πειραιώς για την πληρωμή του εν λόγω παραβόλου και εκτύπωση από την σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη «δεσμευμένο»). Το ποσό του παραβόλου υπολογίζεται με βάση την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, ήτοι 72.500 ευρώ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

2.Επειδή η αναθέτουσα αρχή με την υπ' αριθμ. πρωτ. .../13-11-2020 Διακήρυξη προκήρυξε δημόσιο ανοικτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό για την επιλογή αναδόχου κατασκευής του έργου «Εργασίες Συντήρησης και Μικροεπισκευών στα Κτίρια του ...», εκτιμώμενης αξίας 89.900 ευρώ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή).

3. Επειδή το πλήρες κείμενο της διακήρυξης καταχωρήθηκε στο Κεντρικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ) στις 13-11-2020 (Α.Δ.Α.Μ. ...) καθώς και στην διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, όπου έλαβε αύξοντα αριθμό ΕΣΗΔΗΣ ....

4. Επειδή ο διαγωνισμός που προκήρυξε η αναθέτουσα αρχή ως εκ του αντικειμένου του, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης και του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου ΙV του ν. 4412/2016, σύμφωνα με το άρθ. 345 του ν. 4412/2016.

5.Επειδή η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή: α) έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα καθόσον κατατέθηκε στις 18-02-2021 στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, λαμβανομένου υπ' όψιν ότι η προσβαλλόμενη απόφαση κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα, μέσω της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στις 9.02.2021, β) ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του ΠΔ 39/2017 και γ) κοινοποιήθηκε στην ΑΕΠΠ από την προσφεύγουσα αυθημερόν με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 361 και τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 362 του Ν. 4412/2016 και την παρ. 1 εδ. α) του άρθρου 4, και την παρ. 2 του άρθ. 8 του ΠΔ 39/2017.

6. Επειδή η προσφεύγουσα, ως προσφέρουσα της οποίας η προσφορά κρίθηκε αποδεκτή, και ειδικότερα ως δεύτερη στην κατάταξη κατά

## **Αριθμός απόφασης: 650/2021**

σειρά μειοδοσίας μετά την παρεμβαίνουσα που έχει αναδειχθεί οριστική ανάδοχος, θεμελιώνει έννομο συμφέρον για την άσκηση προδικαστικής προσφυγής κατά της επίμαχης απόφασης, ως προς το μέρος που αφορά στη νόμιμη αποδοχή της προσφοράς της παρεμβαίνουσας και, εν προκειμένω, στη ζημία της από τυχόν παράνομη συμμετοχή τρίτου στον διαγωνισμό και στο επιδιωκόμενο όφελος από την απόρριψη της προσφοράς του (βλ. ΕΑ ΣΤΕ 1216/2006, πρβλ ΕΑ ΣΤΕ 512/2002, 517/2001), επιδιώκοντας ευλόγως να της ανατεθεί η συγκεκριμένη σύμβαση.

7. Επειδή στις 18-02-2021 η αναθέτουσα αρχή προέβη σε κοινοποίηση της υπό εξέταση προσφυγής προς όλους τους ενδιαφερόμενους τρίτους δια μέσω της κεντρικής σελίδας του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1 α του ΠΔ 39/2017.

8.Επειδή με την με αρ. 430/2021 Πράξη της Προέδρου του 6<sup>ου</sup> Κλιμακίου, ορίσθηκε Εισηγητής και ημερομηνία συζήτησης και κλήθηκε ο αναθέτων φορέας να υποβάλει τις απόψεις του επί της υπό εξέταση προσφυγής.

9. Επειδή στις 22-02-2021 η αναθέτουσα αρχή απέστειλε τις απόψεις της στην ΑΕΠΠ, σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. β της παρ. 1 του άρθρου 365 του ν. 4412/2016, επί της υπό εξέταση προσφυγής τις οποίες κοινοποίησε στην προσφεύγουσα αυθημερόν.

10. Επειδή η παρεμβαίνουσα κατέθεσε εμπροθέσμως στο διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού την από 26-02-2021 με αρ. ΓΑΚ ΑΕΠΠ ΠΑΡ. 1063/2021 παρέμβαση δοθέντος ότι έλαβε γνώση στις 18-02-2021 της υπό εξέταση προδικαστικής προσφυγής, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 362 του ν. 4412/2016 για την οποία θεμελιώνει άμεσο, προσωπικό και ενεστώως έννομο συμφέρον καθώς η προσφορά της έχει κριθεί αποδεκτή και έχει ανακηρυχθεί προσωρινή ανάδοχος του διαγωνισμού και ως εκ τούτου, επιδιώκει τη διατήρηση της προσβαλλόμενης.

11. Επειδή, σε συνέχεια των ανωτέρω, η υπό εξέταση προσφυγή νομίμως εισάγεται ενώπιον του 6<sup>ου</sup> Κλιμακίου της ΑΕΠΠ σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 346 και 360 του ν. 4412/2016 και του άρθρου 3 του Π.Δ/τος 39/2017.

12. Επειδή στην επίμαχη διαγωνιστική διαδικασία έλαβαν μέρος επτά

## Αριθμός απόφασης: 650/2021

οικονομικοί φορείς, μεταξύ των οποίων η προσφεύγουσα και η παρεμβαίνουσα με τις υπ' αριθμ. συστήματος ... και ... προσφορές τους αντίστοιχα.

Με την υπ' αριθμ. 182/2020 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής εγκρίθηκε το 1<sup>ο</sup> Πρακτικό της Επιτροπής Διαγωνισμού σύμφωνα με το οποίο όλες οι προσφορές κρίθηκαν αποδεκτές, η παρεμβαίνουσα κατατάχθηκε πρώτη σε σειρά μειοδοσίας με ποσοστό έκπτωσης 42% και αναδείχθηκε προσωρινή ανάδοχος και η προσφεύγουσα δεύτερη σε σειρά μειοδοσίας με ποσοστό έκπτωσης 32%.

Κατόπιν τούτου, η παρεμβαίνουσα κλήθηκε να υποβάλει τα δικαιολογητικά κατακύρωσης και με το από 25-01-2021 2<sup>ο</sup> Πρακτικό της η Επιτροπή Διαγωνισμού εισηγήθηκε την ανάδειξη της παρεμβαίνουσας ως οριστικής αναδόχου.

Με την προσβαλλόμενη εγκρίθηκε το ως άνω Πρακτικό.

13. Επειδή η προσφεύγουσα, επικαλούμενη τις διατάξεις του Ν.4412/2016 και τους όρους της Διακήρυξης, ισχυρίζεται, ειδικότερα, στην προσφυγή της ότι: « [...]1. Η διακήρυξη της δημοπρασίας αποτελεί κανονιστική διοικητική πράξη, και δεσμεύει κατά τρόπο ισοδύναμο τόσο τη δημόσια αρχή όσο και τους διαγωνιζόμενους (Σ.τ.Ε. 2772/1986). Ως κανονιστική δε διοικητική πράξη η διακήρυξη, όταν προέρχεται από αρμόδιο όργανο και έχει νομίμως δημοσιευθεί, εφόσον δεν προσβληθεί εμπροθέσμως και ακυρωθεί, παράγει όλες τις εντεύθεν έννομες συνέπειες και υπερισχύει κάθε αντίθετης διάταξης, ακόμη κι αν δεν έχει τα απαιτούμενα από το νόμο στοιχεία ή και αν περιέχει στοιχεία που αντιβαίνουν τις διατάξεις του εθνικού και κοινοτικού δικαίου (Σ.τ.Ε. 1874/1993, Σ.τ.Ε. 3984/1990, 4607/1986, 1701/1971, 5690/1996, Ολ. Σ.τ.Ε. 965/1998, Ολ. Σ.τ.Ε. 1415/2000 κ.α.).

Οι όροι δε της διακήρυξης ως περιέχοντες ειδική ρύθμιση για κάθε διαγωνισμό, είναι υποχρεωτικά εφαρμοστέοι και υπερισχύουν κάθε αντίθετης ρύθμισης (Σ.τ.Ε. 1502/2003, Ε.Α. Σ.τ.Ε. 16/2005, Ε.Α. Σ.τ.Ε. 977/2004).

Παράβαση των όρων της διακήρυξης από τον εργοδότη οδηγεί σε ακυρότητα της δημοπρασίας και από τον διαγωνιζόμενο σε αποκλεισμό του από τον διαγωνισμό (Σ.τ.Ε. 2518/1964, 1325/1976, 3692/1989 κ.α., Γνωμ. Π.

## **Αριθμός απόφασης: 650/2021**

Παυλόπουλου Ν.Δ.Ε. 16/1996 και Ν.Δ.Ε. 16/125).

Ως κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού και ως όροι της διακήρυξης δεσμευτικοί και για τους διαγωνιζόμενους και για την αναθέτουσα αρχή είναι και οι διευκρινήσεις που παρέχονται από την αναθέτουσα αρχή και κοινοποιούνται στους διαγωνιζόμενους (ΕΑ ΣτΕ 45/2008).

Περαιτέρω παγίως έχει κριθεί ότι σύμφωνα με την αρχή της σαφήνειας της διακήρυξης, απαράβατοι όροι κάθε διακήρυξης αποτελούν έκφραση της αρχής της τυπικότητας, η οποία διέπει τον τρόπο συντάξεως των προσφορών στα πλαίσια των δημοσίων διαγωνισμών και αποσκοπεί στην εξασφάλιση αφενός της τήρησης των αρχών του ανταγωνισμού, της διαφάνειας και του ίσου μέτρου κρίσεως αφετέρου της ανάγκης ευχερούς συγκρίσεως των προσφορών μεταξύ τους καθώς και στην αποφυγή του κινδύνου αλλοιώσεως αυτών (ΣτΕ 127/2015, 1971/2013, 194/2011 κ.α.)

Σύμφωνα με την αρχή της τυπικότητας όλες οι διατάξεις της διακήρυξης που αφορούν τους τύπους που πρέπει να τηρηθούν κατά τη διαδικασία του διαγωνισμού καθιερώνουν ουσιώδεις τύπους, των οποίων η παραβίαση ελέγχεται αυτεπαγγέλτως από την αναθέτουσα αρχή και οδηγούν σε ακυρότητα της προσφοράς του υποψηφίου που τους παραβίασε.

Εν όψει των αρχών της ισότητας, της τυπικότητας, της διαφάνειας και της δημοσιότητας των ελάχιστων όρων συμμετοχής που διέπουν την διαδικασία συνάψεως των δημοσίων συμβάσεων κατά το πνεύμα τόσο της κοινοτικής όσο και της εθνικής νομοθεσίας, ο διαγωνιζόμενος οφείλει να υποβάλει τα αξιούμενα από τη διακήρυξη ή από τυχόν άλλη διάταξη, στην οποία αυτή ρητώς παραπέμπει, δικαιολογητικά και στοιχεία (πρβλ. ΣΤΕ 5022/2012) προκειμένου να συμμετάσχει νομίμως στο διαγωνισμό.

Εξάλλου, σύμφωνα με τη νομολογία των Ελληνικών Δικαστηρίων, η διαδικασία των διαγωνισμών είναι αυστηρώς τυπική (αρχή της τυπικότητας), υπό την πρόσθετη έννοια ότι οι προσφορές των διαγωνιζομένων πρέπει να τηρούν απολύτως τους υποχρεωτικούς και δεσμευτικούς όρους της διακήρυξης και να βρίσκονται σε συμφωνία με το κανονιστικό περιεχόμενο αυτών, όπερ συνεπάγεται ότι κάθε παράβαση των σχετικών όρων της διακήρυξης, έχει ακόμα και στην περίπτωση που δεν ορίζεται ρητά, σαν επακόλουθο το απαράδεκτο της υπόψη προσφοράς ή και την ακυρότητα των

## **Αριθμός απόφασης: 650/2021**

*πράξεων της αναθέτουσας αρχής / αναθέτοντα φορέα που δεν συνάδουν στις παραπάνω επιταγές ή αρχές. (Α72/2018 ΑΕΠΠ)*

*Στο άρθρο 73§2 του Ν. 4412/2016 ορίζεται: [...]*

*Στο άρθρο 103§5 του Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι: [...]*

*Στο άρθρο 22.Α της διακήρυξης με τίτλο «Λόγοι αποκλεισμού» ορίζεται ότι: [...]*

*Στο άρθρο 23§3 της διακήρυξης που εξειδικεύονται τα δικαιολογητικά που πρέπει να προσκομίσει ο προσωρινός ανάδοχος προκειμένου να αποδείξει ότι στο πρόσωπό του δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού και ότι πληροί τα κριτήρια επιλογής του άρθρου 22 της διακήρυξης ορίζονται τα εξής: [...]*

*Από το συνδυασμό των ανωτέρω προκύπτει με σαφήνεια και χωρίς αμφισημία ότι ο προσωρινός ανάδοχος προκειμένου να αποδείξει ότι στο πρόσωπό του δεν συντρέχει ο λόγος αποκλεισμού του άρθρου 22.Α.2 της διακήρυξης όφειλε να υποβάλλει ασφαλιστική ενημερότητα που εκδίδεται από τον αρμόδιο ασφαλιστικό φορέα. Η ασφαλιστική ενημερότητα πρέπει να καλύπτει τις ασφαλιστικές υποχρεώσεις του προσφέροντος οικονομικού φορέα*  
*α) ως φυσικό ή νομικό πρόσωπο για το προσωπικό τους με σχέση εξαρτημένης εργασίας, β) για έργα που εκτελεί μόνος του ή σε κοινοπραξία καθώς και γ) για τα στελέχη του που έχουν υποχρέωση ασφάλισης στο ΕΤΑΑ-ΤΣΜΕΔΕ.*

*Προσωρινός ανάδοχος που κλήθηκε μετά από ηλεκτρονική πρόσκληση από την αναθέτουσα αρχή να υποβάλει τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στο άρθρο 23.3. της διακήρυξης, και δεν τα υπέβαλε όλα, αποκλείεται της συνέχειας του διαγωνισμού για παράλειψη ουσιώδους τυπικής προϋπόθεσης συμμετοχής στον διαγωνισμό (ΑΕΠΠ 119/2017).*

*Εν προκειμένω η εταιρία «...» με το φάκελο των δικαιολογητικών της υπέβαλε και την υπ' αριθμ. πρωτ. .../.../15.10.2019 βεβαίωση εγγραφής στο ΜΕΕΠ του Υπουργείου ... από την οποία προκύπτει ότι το πτυχίο της στελεχώνεται από τον κ. ..., Πολιτικό Μηχανικό με Αρ. ΜΕΚ ..., που ως πολιτικός μηχανικός έχει υποχρέωση ασφάλισης στο ΤΜΕΔΕ.*

*Από τον έλεγχο των δικαιολογητικών κατακύρωσης που υπέβαλε η προσωρινή ανάδοχος εταιρία προέκυψε ότι παρέλειψε να υποβάλλει*

## Αριθμός απόφασης: 650/2021

ασφαλιστική ενημερότητα του ΤΜΕΔΕ για το στέλεχος της ....

Εν όψει των ανωτέρω η αναθέτουσα αρχή όφειλε να απορρίψει την προσφορά της εταιρίας «...» γιατί δεν απέδειξε με τα δικαιολογητικά που υπέβαλε ότι στο πρόσωπό της δεν συντρέχει ο λόγος αποκλεισμού του άρθρου 22.Α.2 της διακήρυξης.

Τα αντίθετα δεχθείσα η προσβαλλόμενη 11/2021 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου ... έσφαλε και πρέπει να ακυρωθεί.

2. Όπως και ανωτέρω αναφέραμε το άρθρο 23.3 της διακήρυξης απαιτεί για την απόδειξη της μη συνδρομής του λόγου αποκλεισμού του άρθρου 22.Α.2 την υποβολή από τον προσωρινό ανάδοχο υπεύθυνης δήλωσης στην οποία να δηλώνει ότι: «δεν έχει εκδοθεί δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ για την αθέτηση των υποχρεώσεων του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης»

Από τον έλεγχο των δικαιολογητικών που υπέβαλε ο προσωρινός ανάδοχος προκύπτει ότι παρέλειψε να υποβάλλει την προβλεπόμενη στο άρθρο 23.3 υπεύθυνη δήλωση και έτσι δεν απέδειξε με τον προβλεπόμενο στη διακήρυξη τρόπο ότι στο πρόσωπό του δεν συντρέχει ο λόγος αποκλεισμού του άρθρου 22.Α.2.

Συνεπώς η προσβαλλόμενη απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου ... που θεώρησε ως πλήρη τα υποβληθέντα από τον προσωρινό ανάδοχο δικαιολογητικά κατακύρωσης έσφαλε και πρέπει να ακυρωθεί [...].».

14. Επειδή η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της αναφέρει αυτολεξεί τα κάτωθι: « [...] Η εταιρεία ... αναδείχθηκε προσωρινός ανάδοχος σύμφωνα με την 182/2020 απόφαση της οικονομικής επιτροπής του Δήμου ....

Ο προσωρινός ανάδοχος κλήθηκε με το υπ' αριθμ. Πρωτ. 33/11-01-2021 έγγραφο του Δήμου ... για την υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης.

Στις 20.01.2021 η εταιρεία ... κατέθεσε τα δικαιολογητικά εμπρόθεσμα.

Στα δικαιολογητικά που κατέθεσε προσκόμισε υπεύθυνη δήλωση της παραγράφου Α.2<sup>Α</sup> του άρθρου 22 (αριθμός συνημμένου 46) .

Κατατέθηκε υπεύθυνη δήλωση που βεβαιώνει ότι δεν απασχολεί μισθωτούς μηχανικούς και δεν υπάρχουν οφειλές από ασφαλιστικές εισφορές

## Αριθμός απόφασης: 650/2021

(αριθμός συνημμένου 10). Επιπλέον ο οικονομικός φορέας απέδειξε ότι δεν έχει αθετήσει τις ασφαλιστικές υποχρεώσεις του όπως προκύπτει από την απαίτηση του άρθρου 22 της διακήρυξης γιατί η υποβληθείσα βεβαίωση ασφαλιστικής ενημερότητας της εταιρείας εκδίδεται υπό την αποκλειστική προϋπόθεση, ότι το σύνολο των στελεχών της εταιρείας στο ΜΕΕΠ είναι και αυτά ασφαλιστικά ενήμερα. Δεδομένου ότι ο οικονομικός φορέας είναι προσωπική εταιρεία που στελεχώνεται μόνο από στέλεχος-ιδιοκτήτη του φορέα, η βεβαίωση ασφαλιστικής ενημερότητας του οικονομικού φορέα ... από τον ΕΦΚΑ (ΤΜΕΔΕ), τεκμηριώνει και την ασφαλιστική ενημερότητα του στελέχους .. διότι σε διαφορετική περίπτωση σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία περί ασφαλιστικής ενημερότητας του ΕΦΚΑ, δεν θα μπορούσε να εκδοθεί εάν είχε οφειλή. Τέλος θα θέλαμε να αναφέρουμε με τον νόμο Ν. 4387/2016 (ΦΕΚ 85/12.05.2016 τεύχος Α'): «Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας - Μεταρρύθμιση ασφαλιστικού - συνταξιοδοτικού συστήματος - Ρυθμίσεις φορολογίας εισοδήματος και τυχερών παιγνίων και άλλες διατάξεις» έγινε συνένωση όλων των ασφαλιστικών ταμείων της χώρας με την ονομασία ΕΦΚΑ [.....]».

15. Επειδή η παρεμβαίνουσα στην παρέμβασή της ισχυρίζεται αυτολεξεί τα κάτωθι: «[...] 1. Όσον αφορά τον 1° λόγο της προδικαστικής προσφυγής, λεκτέα είναι τα κάτωθι:

Στο Άρθρο 22.Α. «Λόγοι αποκλεισμού» της Διακήρυξης, ορίζεται:[...]

Επίσης, στο Άρθρο 23.3 «Δικαιολογητικά μη συνδρομής λόγων αποκλεισμού του άρθρου 22 Α» της Διακήρυξης, ορίζεται: [...]

2. Η εταιρεία μας, σε απάντηση της υπ' αριθ. πρωτ. 33/11-01-2021 «Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου του έργου» του Δήμου ..., η οποία μας απεστάλη μέσω της λειτουργικότητας της Επικοινωνίας του ΕΣΗΔΗΣ, απέστειλε το υπ' αριθ. πρωτ. .../02-11-2020 Αποδεικτικό Ασφαλιστικής Ενημερότητας του e-ΕΦΚΑ. Το συγκεκριμένο Πιστοποιητικό χορηγήθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.4611 /2019, της υπ' αριθ. 15435/913/16-04-2020 Υπουργικής Απόφασης του Υπουργού Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων και της υπ' αριθ. οικ.17535/Δ1.6002/06-05-2020 κοινής Υπουργικής Απόφασης των Υπουργών Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων και Επικρατείας, μετά από αίτηση της εταιρείας μας.



## Αριθμός απόφασης: 650/2021

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Αρθρου 24 «Προϋποθέσεις χορήγησης αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας») του Ν.4611/2019, ισχύει:

«1. Για τη χορήγηση αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας απαιτείται ο απών να είναι ασφαλιστικά ενήμερος.

2. Ασφαλιστικά ενήμεροι θεωρούνται:

α) Φυσικά πρόσωπα υποκείμενα καταβολής ασφαλιστικών εισφορών σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, τα οποία:

αα) δεν έχουν ληξιπρόθεσμες ασφαλιστικές οφειλές στον ΕΦΚΑ για την περίοδο έως 31.12.2016 και από 1.1.2017 μέχρι 31.12.2019 δεν έχουν ληξιπρόθεσμες οφειλές, μετά το πέρας της ετήσιας εκκαθάρισης των ασφαλιστικών εισφορών και της οριστικοποίησης της ετήσιας ασφαλιστικής οφειλής και παράλληλα από 1.1.2020 δεν έχουν ληξιπρόθεσμες ασφαλιστικές οφειλές και

ββ) δεν έχουν ληξιπρόθεσμες οφειλές στο Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών(ΕΤΕΑΕΠ) και στον Ενιαίο Δημοσιογραφικό Οργανισμό Επικουρικής Ασφάλισης και Περίθαλψης(ΕΔΟΕΑΠ).

β) Οι εργοδότες, οι οποίοι κατά την ημερομηνία έκδοσης του αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας, δεν έχουν ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τον ΕΦΚΑ και το ΕΤΕΑΕΠ και τον ΕΔΟΕΑΠ και έχουν υποβάλει τις απαιτητές Αναλυτικές Περιοδικές Δηλώσεις (ΑΠΔ).

γ) Οι ανάδοχοι ή οι εργολάβοι έργων του δημόσιου τομέα, όπως ορίζεται από την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία, καθώς και αυτών που ενεργούν κάθε φορά πληρωμές με εντολή ή εξουσιοδότηση των πιο πάνω, που δεν οφείλουν εισφορές από το έργο, για το οποίο χορηγείται το αποδεικτικό ή ως εργοδότες στον ΕΦΚΑ».

Επίσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του Αρθρου 3 «Προϋποθέσεις χορήγησης Αποδεικτικού Ασφαλιστικής Ενημερότητας» της υπ' αριθ. 15435/913/16-04-2020 Υπουργικής Απόφασης του Υπουργού Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων, ισχύει: «1. Για τη χορήγηση Αποδεικτικού Ασφαλιστικής Ενημερότητας λαμβάνονται υπόψη οι ασφαλιστικές εισφορές που οφείλονται:

## Αριθμός απόφασης: 650/2021

α) Από φυσικό πρόσωπο υπόχρεο καταβολής ασφαλιστικών εισφορών λόγω άσκησης ατομικής δραστηριότητας ή συμμετοχής σε νομικό πρόσωπο ή εργοδοτικής ιδιότητας.

β) Από ομόρρυθμη και ετερόρρυθμη εταιρεία, εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, ανώνυμη εταιρεία, κοινοπραξία, συνεταιρισμό, αστική εταιρεία και κοινωνία αστικού δικαίου, ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, δημόσια, δημοτική ή κοινοτική επιχείρηση και εκμετάλλευση κερδοσκοπικού χαρακτήρα, οι ληξιπρόθεσμες οφειλές αυτών όσο και οι τυχόν υπάρχουσες οφειλές, για τις οποίες έχουν ευθύνη για την καταβολή τους, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

γ) Από ανάδοχο ή εργολάβο έργου που υπάγεται στις διατάξεις του άρθρου 8 παρ. 5 εδαφ. ε του α.ν. 1846/1951, εφόσον προέρχονται από το έργο για το οποίο ζητείται η βεβαίωση ή την έδρα του αναδόχου.

2. Για τη χορήγηση του Αποδεικτικού Ασφαλιστικής Ενημερότητας ηλεκτρονικά, ελέγχονται οι προαναφερόμενες προϋποθέσεις της παρ. 1, με βάση τα τελευταία επεξεργασμένα από το μηχανογραφικό σύστημα στοιχεία.

Ο ε-Ε.Φ.Κ.Α. διατηρεί το δικαίωμα να αναζητήσει τις εισφορές που διαπιστώνεται από μεταγενέστερο έλεγχο ή επεξεργασία δεδομένων ότι οφείλονται, ακόμη και αν αφορούν περιόδους ασφάλισης που καλύπτονται από το χορηγηθέν Αποδεικτικό».

Στο εν λόγω Πιστοποιητικό που υπέβαλε η εταιρεία μας αναφέρεται συγκεκριμένα:

«Δεν οφείλει ληξιπρόθεσμες ασφαλιστικές εισφορές για το προσωπικό του/της».

«Η βεβαίωση αυτή χορηγείται σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα- εργοδότες και ισχύει αποκλειστικά:

- Για την είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο, ΝΠΔΔ, ΟΤΑ και ευρύτερο Δημόσιο Τομέα, συμπεριλαμβανομένων και των εξαγωγικών επιτοκίων (άρθρα 39 παρ. 7 του Ν. 2065192 και 59 Ν. 2676199), με τον όρο της παρακράτησης ποσού ΜΗΔΕΝ (0,00) € από κάθε ποσό που θα του/της καταβληθεί.

- Για συμμετοχή σε δημοπρασίες.

## Αριθμός απόφασης: 650/2021

- Για συμμετοχή σε διαγωνισμό προμηθειών Δημοσίου και των Ν.Π.Δ.Δ

Επιπλέον, σύμφωνα με το υποβληθέν καταστατικό της εταιρείας και το ΜΕΕΠ της εταιρείας, ο Πολιτικός Μηχανικός ... αποτελεί το μοναδικό στέλεχος που στελεχώνει την εταιρεία «...», η οποία έχει τη νομική μορφή της προσωπικής εταιρείας και αποτελεί τον διαχειριστή και νόμιμο εκπρόσωπό της. Παράλληλα, με την με κωδικό ... ηλεκτρονική Υπεύθυνη Δήλωση της εταιρείας μας, ο ..., ως νόμιμος εκπρόσωπος και διαχειριστής της εταιρείας ... δήλωσε ότι η εταιρεία δεν απασχολεί μισθωτούς μηχανικούς και ως εκ τούτου δεν έχει οφειλές από ασφαλιστικές εισφορές.

3. Από τα ανωτέρω τεκμηριώνεται απολύτως ότι ο οικονομικός φορέας με την επωνυμία «...» δεν έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά στην καταβολή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης. Το υποβληθέν πιστοποιητικό ασφαλιστικής ενημερότητας, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, έχει εκδοθεί βεβαιώνοντας ότι η εταιρεία μας δεν οφείλει ληξιπρόθεσμες ασφαλιστικές εισφορές για το προσωπικό της (όπως ρητά αναφέρεται και στο πιστοποιητικό). Κατά συνέπεια, το εν λόγω πιστοποιητικό ασφαλιστικής ενημερότητας καλύπτει τις απαιτήσεις του άρθρου 23.3 της Διακήρυξης, αφού καλύπτει τις ασφαλιστικές υποχρεώσεις του προσφέροντος οικονομικού φορέα ως νομικό πρόσωπο για το προσωπικό τους με σχέση εξαρτημένης εργασίας και για τα στελέχη του που έχουν υποχρέωση ασφάλισης στο ΕΤΑΑ - ΤΣΜΕΔΕ. Σε αντίθετη περίπτωση, το υποβληθέν πιστοποιητικό ασφαλιστικής ενημερότητας δεν θα μπορούσε να εκδοθεί, σύμφωνα με το Ν.4611 /2019.

Τέλος, όσον αφορά την απαίτηση ασφαλιστικής ενημερότητας για έργα που εκτελεί μόνος του ή σε κοινοπραξία, η εταιρεία μας κατέθεσε τα υπ' αριθ. .../02-11-2020 και .../02-11-2020 αποδεικτικά ασφαλιστικής ενημερότητας του e-ΕΦΚΑ.

Όλα τα ανωτέρω, που προκύπτουν από την ισχύουσα νομοθεσία έκδοσης πιστοποιητικών ασφαλιστικής ενημερότητας, η αναθέτουσα αρχή ήταν σε θέση να τα αποδείξει και αυτεπαγγέλτως, ανατρέχοντας στις σχετικές διατάξεις.

## Αριθμός απόφασης: 650/2021

Συμπερασματικά, η εταιρεία μας έχει αποδείξει απολύτως την πλήρωση των απαιτήσεων του άρθρου 22.Α.2 της διακήρυξης και συνεπώς θα πρέπει να απορριφθεί ο 1<sup>ος</sup> λόγος της υποβληθείσας προδικαστικής προσφυγής.

4. Όσον αφορά τον 2<sup>ο</sup> λόγο της προδικαστικής προσφυγής, λεκτέα είναι τα κάτωθι:

Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, για την απόδειξη της μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού του άρθρου 22.Α της Διακήρυξης, ο προσωρινός ανάδοχος υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση ότι δεν έχει εκδοθεί δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ για την αθέτηση των υποχρεώσεών του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.

Το υπ' αριθ. πρωτ. .../02-11-2020 Αποδεικτικό Ασφαλιστικής Ενημερότητας του e-ΕΦΚΑ για την εταιρεία και τα στελέχη της, καθώς και τα υπ' αριθ. .../02-11-2020 και .../02-11-2020 αποδεικτικά ασφαλιστικής ενημερότητας του e-ΕΦΚΑ για τα έργα της εταιρείας, έχουν εκδοθεί βάσει της ανωτέρω αναφερόμενης νομοθεσίας. Όπως προκύπτει από τις διατάξεις αυτές, για τη χορήγηση αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας απαιτείται ο απτών να είναι ασφαλιστικά ενήμερος, (παρ.1 άρθρο 24 Ν.4611/19)

Ασφαλιστικά ενήμεροι θεωρούνται:

α) Φυσικά πρόσωπα υποκείμενα καταβολής ασφαλιστικών εισφορών σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, τα οποία:

αα) δεν έχουν ληξιπρόθεσμες ασφαλιστικές οφειλές στον ΕΦΚΑ για την περίοδο έως 31.12.2016 και από 1.1.2017 μέχρι 31.12.2019 δεν έχουν ληξιπρόθεσμες οφειλές, μετά το πέρας της ετήσιας εκκαθάρισης των ασφαλιστικών εισφορών και της οριστικοποίησης της ετήσιας ασφαλιστικής οφειλής, και παράλληλα από 1.1.2020 δεν έχουν ληξιπρόθεσμες ασφαλιστικές οφειλές και

ββ) δεν έχουν ληξιπρόθεσμες οφειλές στο Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών (ΕΤΕΑΕΠ) και στον Ενιαίο Δημοσιογραφικό Οργανισμό Επικουρικής Ασφάλισης και Περίθαλψης (ΕΔΟΕΑΠ). (περίπτ.α' παρ.2 άρθρο 24 Ν.4611/19, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 40 του Ν.4756/20)

## Αριθμός απόφασης: 650/2021

β) Οι εργοδότες, οι οποίοι κατά την ημερομηνία έκδοσης του αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας, δεν έχουν ληξιπρόθεσμες οφειλές προς τον ΕΦΚΑ και το ΕΤΕΑΕΠ και τον ΕΔΟΕΑΠ και έχουν υποβάλει τις απαιτητές Αναλυτικές Περιοδικές Δηλώσεις (ΑΠΔ). (περίπτ.β' παρ.2 άρθρο 24 Ν.4611 /19)

γ) Οι ανάδοχοι ή οι εργολάβοι έργων του δημόσιου τομέα, όπως ορίζεται από την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία, καθώς και αυτών που ενεργούν κάθε φορά πληρωμές με εντολή ή εξουσιοδότηση των πιο πάνω, που δεν οφείλουν εισφορές από το έργο, για το οποίο χορηγείται το αποδεικτικό ή ως εργοδότες στον ΕΦΚΑ. (περίπτ.γ' παρ.2 άρθρο 24 Ν.4611 /19)

δ) Τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που είναι υπόχρεοι εργοδότες ιδιωτικών οικοδομικών και τεχνικών έργων και δεν οφείλουν εισφορές στον ΕΦΚΑ από το έργο, για το οποίο χορηγείται το αποδεικτικό, (περίπτ.δ' παρ.2 άρθρο 24 Ν.4611/19)

ε) Τα πρόσωπα των προηγούμενων περιπτώσεων, εφόσον έχουν υπαχθεί σε καθεστώς ρύθμισης, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, και τηρούνται οι όροι της. Ειδικότερα, σε ό,τι αφορά τις ως άνω οφειλές:

αα) Για τα φυσικά πρόσωπα που είναι υπόχρεα καταβολής ασφαλιστικών εισφορών, λαμβάνονται υπόψη οι ατομικές οφειλές, καθώς και οφειλές για τις οποίες το φυσικό πρόσωπο έχει ευθύνη για την εξόφλησή τους από τυχόν εργοδοτικές υποχρεώσεις, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

ββ) Για τα νομικά πρόσωπα λαμβάνονται υπόψη οι οφειλές τους από τυχόν εργοδοτικές υποχρεώσεις, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. . (περίπτ.ε' παρ.2 άρθρο 24 Ν.4611/19, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 40 του Ν.4756/20).

Για τη χορήγηση Αποδεικτικού Ασφαλιστικής Ενημερότητας λαμβάνονται υπόψη οι ασφαλιστικές εισφορές που οφείλονται:

α) Από φυσικό πρόσωπο υπόχρεο καταβολής ασφαλιστικών εισφορών λόγω άσκησης ατομικής δραστηριότητας ή συμμετοχής σε νομικό πρόσωπο ή εργοδοτικής ιδιότητας.

β) Από ομόρρυθμη και ετερόρρυθμη εταιρεία, εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, ανώνυμη εταιρεία, κοινοπραξία, συνεταιρισμό, αστική εταιρεία και

## Αριθμός απόφασης: 650/2021

κοινωνία αστικού δικαίου, ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, δημόσια, δημοτική ή κοινοτική επιχείρηση και εκμετάλλευση κερδοσκοπικού χαρακτήρα, οι ληξιπρόθεσμες οφειλές αυτών όσο και οι τυχόν υπάρχουσες οφειλές, για τις οποίες έχουν ευθύνη για την καταβολή τους, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

γ) Από ανάδοχο ή εργολάβο έργου που υπάγεται στις διατάξεις του άρθρου 8 παρ. 5 εδαφ. ε του α.ν. 1846/1951, εφόσον προέρχονται από το έργο για το οποίο ζητείται η βεβαίωση ή την έδρα του αναδόχου. (παρ. 1 άρθρο 3 Απόφαση Υπ. Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων 15435/913/16.04.2020 (ΦΕΚ 1559/23.04.2020 τεύχος Β').

Εφόσον, κατόπιν των ελέγχων στα εκάστοτε τελευταία επεξεργασμένα στοιχεία των πληροφοριακών συστημάτων του e-Ε.Φ.Κ.Α., διαπιστωθεί ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις για την έκδοση αποδεικτικού Ασφαλιστικής Ενημερότητας για το σκοπό που ζητήθηκε αυτό παράγεται από την υπηρεσία και ο χρήστης μπορεί να το εκτυπώσει, [άρθρο 6 παρ.5 ΚΥΑ οικ. 17535/Δ 1.6002/06.05.2020 (ΦΕΚ 1754/07.05.2020 τεύχος Β')].

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι δεν θα μπορούσαν να εκδοθούν τα υποβληθέντα πιστοποιητικά ασφαλιστικής ενημερότητας από τον e-ΕΦΚΑ σε περίπτωση που έχει εκδοθεί δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ για την αθέτηση των υποχρεώσεων του όσον αφορά στην καταβολή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης εις βάρος της εταιρείας μας, αφού αυτό αποτελεί όρο έκδοσης των πιστοποιητικών.

5. Όσον αφορά δε την σχετική απαίτηση για μη έκδοση δικαστικής ή διοικητικής απόφασης με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ για την αθέτηση των υποχρεώσεων του όσον αφορά στην καταβολή φόρων, αυτό αποδεικνύεται από το υπ' αριθ. πρωτ. .../28-11-2020 Αποδεικτικό Ενημερότητας για χρέη προς το Δημόσιο.

Η ρύθμιση των θεμάτων χορήγησης του αποδεικτικού ενημερότητας και της βεβαίωσης οφειλής διέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 12 του ν. 4174/2013, σύμφωνα με το οποίο:

## Αριθμός απόφασης: 650/2021

«1.Ο φορολογούμενος δύναται να ζητήσει αποδεικτικό ενημερότητας ισχύος μέχρι και δύο μηνών για την πραγματοποίηση πράξεων και συναλλαγών που ρητά ορίζονται.

Η Φορολογική Διοίκηση χορηγεί αποδεικτικό ενημερότητας, μόνο εφόσον ο φορολογούμενος δεν έχει οφειλές στη Φορολογική Διοίκηση από οποιαδήποτε αιτία και έχει υποβάλει τις απαιτούμενες φορολογικές δηλώσεις των τελευταίων πέντε ετών.

Η Φορολογική Διοίκηση δύναται να μη χορηγεί αποδεικτικό ενημερότητας εάν ο φορολογούμενος έχει ληξιπρόθεσμες οφειλές σε άλλη αρχή του δημόσιου τομέα. (...).

Κατά παρέκκλιση των οριζόμενων στις παραγράφους 2 και 3, σε περίπτωση που ο φορολογούμενος έχει ενταχθεί σε πρόγραμμα ρύθμισης οφειλών ή έχει οφειλές μη ληξιπρόθεσμες ή σε αναστολή, δύναται να εκδοθεί αποδεικτικό ενημερότητας περιορισμένης ισχύος, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει το μήνα. Η Φορολογική Διοίκηση και μετά τη συμμόρφωση του οφειλέτη σε πρόγραμμα ρύθμισης ορίζει υποχρεωτικά όρο παρακράτησης στις περιπτώσεις που το αποδεικτικό ενημερότητας εκδίδεται για είσπραξη χρημάτων ή μεταβίβαση ακινήτου ή σύσταση εμπραγμάτου δικαιώματος επ' αυτού από επαχθή αιτία. Το παρακρατούμενο ποσό λαμβάνεται υπόψη για την κάλυψη δόσης ή δόσεων σύμφωνα με το πρόγραμμα ρύθμισης οφειλών.

Οι πράξεις και συναλλαγές για τις οποίες προσκομίζεται αποδεικτικό ενημερότητας, οι προϋποθέσεις χορήγησής του, οι τυχόν εξαιρέσεις από την υποχρέωση προσκόμισής του, οι οφειλές που λαμβάνονται υπόψη για τη χορήγησή του, οι φορολογικές δηλώσεις που απαιτείται να έχουν υποβληθεί για την έκδοση του αποδεικτικού, ο τύπος του, το περιεχόμενο, η διάρκεια ισχύος, τα ποσοστά παρακράτησης, τα τυχόν άλλα πρόσωπα τα οποία δύνανται να ζητούν και να λαμβάνουν το αποδεικτικό, τα όργανα έκδοσής του και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια εφαρμογής ορίζονται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα.

Αν ζητείται αποδεικτικό ενημερότητας για είσπραξη χρημάτων ή μεταβίβαση ακινήτου και δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις των παραγράφων 2, 3 και 4 για τη χορήγησή του, ούτε συντρέχουν οι προϋποθέσεις συμψηφισμού, εκδίδεται από την αρμόδια για την επιδίωξη της είσπραξης της

## Αριθμός απόφασης: 650/2021

οφειλής υπηρεσία, βεβαίωση οφειλής προς το Δημόσιο, η οποία κατατίθεται αντί του αποδεικτικού ενημερότητας στην υπηρεσία ή τον οργανισμό πληρωμής ή κατατίθεται για τη μεταβίβαση ακινήτου. Με βάση τη βεβαίωση αυτή αποδίδεται το προς είσπραξη ποσό ή το προϊόν του τιμήματος και μέχρι του ύψους της οφειλής, στην εκδούσα τη βεβαίωση υπηρεσία (...).

Κατ' εξουσιοδότηση της παρ.5 του ως άνω άρθρου εκδόθηκε η ΠΟΛ.1274/ 27.12.2013 (ΑΔΑ: ΒΙ6ΖΗ-Κ7Κ), η οποία ορίζει:

### «Άρθρο 1

Πράξεις και συναλλαγές για τις οποίες απαιτείται η προσκόμιση αποδεικτικού ενημερότητας.

1. Η προσκόμιση αποδεικτικού ενημερότητας καθίσταται υποχρεωτική στις εξής περιπτώσεις:

[...]

δ. Για τη συμμετοχή σε διαγωνισμούς ανάληψης εκτέλεσης δημοσίων έργων ή προμηθειών από το Δημόσιο Τομέα, όπως αυτός καθορίζεται στην κείμενη νομοθεσία. Το αποδεικτικό ενημερότητας προσκομίζεται από τον υποβάλλοντα την προσφορά στην υπηρεσία που υποβάλλεται η προσφορά.

### Άρθρο 3

#### Προϋποθέσεις χορήγησης

1. Για τη χορήγηση αποδεικτικού ενημερότητας ο αιτών πρέπει σωρευτικά:

α. να μην έχει συνολικές ληξιπρόθεσμες βασικές οφειλές άνω των τριάντα (30) ευρώ βεβαιωμένες στη Φορολογική Διοίκηση. Εφόσον, υφίστανται συνολικές βασικές ληξιπρόθεσμες οφειλές άνω του προαναφερόμενου ποσού βεβαιωμένες στη Φορολογική Διοίκηση ο αιτών πρέπει να τις έχει τακτοποιήσει κατά νόμιμο τρόπο με αναστολή είσπραξης ή με ρύθμιση τμηματικής καταβολής, και

β. να έχει υποβάλει τις δηλώσεις της τελευταίας πενταετίας, ήτοι δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος, εκκαθαριστικές φόρου προστιθέμενης αξίας και τις περιοδικές δηλώσεις ΦΠΑ, που έπονται της τελευταίας εκκαθαριστικής και που η προθεσμία υποβολής τους έχει λήξει ένα μήνα πριν την ημερομηνία αίτησης έκδοσης του αποδεικτικού ενημερότητας.



## Αριθμός απόφασης: 650/2021

γ. Στις περιπτώσεις που, στα πλαίσια ελέγχου, διαπιστωθεί ότι δεν έχουν υποβληθεί δηλώσεις Φόρου Μισθωτών Υπηρεσιών (Φ.Μ.Υ.), Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.), Φόρου Ακίνητης Περιουσίας (Φ.Α.Π.) και Στοιχείων Ακινήτων της τελευταίας πενταετίας, καταχωρείται εντολή δέσμευσης του αποδεικτικού ενημερότητας στο πληροφοριακό σύστημα TAXIS, η οποία αίρεται μετά την υποβολή των δηλώσεων ή όταν η σχετική υποχρέωση δεν υφίσταται πλέον

2. Ειδικότερα, σε ό,τι αφορά στις ως άνω ληξιπρόθεσμες οφειλές:

[...]

β. Για τα νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες λαμβάνονται υπόψη οι οφειλές τους καθώς και οι οφειλές που έχουν βεβαιωθεί σε βάρος άλλων προσώπων και για τις οποίες έχουν ευθύνη για την καταβολή τους, σύμφωνα με τις ισχύουσες φορολογικές και άλλες διατάξεις.

3. Για να χορηγηθεί αποδεικτικό ενημερότητας πρέπει να μην υπάρχει εντολή δέσμευσης χορήγησης από Τελωνείο ή άλλη Αρχή ή κατά τις διατάξεις των άρθρων 14 του ν. 252311997 και 46 του ν. 4174/2013».

Σχετικά με την αιτία χορήγησης της φορολογικής ενημερότητα, όπως έγινε δεκτό και με την Ελ.Συν.Κλιμ.Τμ.7 Πράξη 139/2019, με τις προαναφερόμενες διατάξεις προβλέπεται ο θεσμός του αποδεικτικού ενημερότητας, ως το δημόσιο έγγραφο, δια του οποίου αποδεικνύεται η εκπλήρωση των οικονομικών υποχρεώσεων προς το Δημόσιο και ορίζονται οι συναλλαγές και πράξεις, για την τέλεση των οποίων είναι υποχρεωτική η προσκόμιση του εγγράφου αυτού, μεταξύ των οποίων και η συμμετοχή σε διαγωνισμούς του Δημοσίου ενόψει του σκοπού της διασφάλισης της αξιοπιστίας των αναδοχών των δημοσίων συμβάσεων. Στην τελευταία περίπτωση υποβάλλεται αποδεικτικό ενημερότητας που εκδίδεται με αιτία χορήγησης «για κάθε νόμιμη χρήση». Για το λόγο αυτό, η ίδια πράξη κρίνει ότι η εντελλόμενη δαπάνη δεν είναι νόμιμη, διότι ο ανάδοχος δεν προσκόμισε σύμφωνα με τα άρθρα 73 και 80 του ν. 4412/2016 αποδεικτικό ενημερότητας για χρέη προς το Δημόσιο με αιτία χορήγησης «για κάθε νόμιμη χρήση», το οποίο εκδίδεται για συμμετοχή σε διαγωνισμό του Δημοσίου, αλλά αποδεικτικό ενημερότητας του αναδόχου για χρέη προς το Δημόσιο, το οποίο εκδόθηκε για άλλη αιτία, ήτοι αποκλειστικά για την είσπραξη χρημάτων από την Περιφέρεια

## Αριθμός απόφασης: 650/2021

για συγκεκριμένο τιμολόγιο. Το ίδιο εξάλλου ισχύει και για το προσκομισθέν αποδεικτικό ενημερότητας του αναδόχου για χρέη προς το Δημόσιο της ίδιας Δ.Ο.Υ., ισχύος ενός (1) μηνός, το οποίο, ανεξαρτήτως του ότι δεν καλύπτει τον κρίσιμο χρόνο πριν την υπογραφή της σύμβασης, έχει εκδοθεί αποκλειστικά για την είσπραξη χρημάτων από το Δήμο.

Κατά συνέπεια, από την νομοθεσία έκδοσης του Αποδεικτικού Ενημερότητας για χρέη προς το Δημόσιο τεκμηριώνεται η μη ύπαρξη δικαστικής ή διοικητικής απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ για την αθέτηση των υποχρεώσεων του όσον αφορά στην καταβολή φόρων εις βάρος της εταιρείας μας, αφού αυτό αποτελεί όρο έκδοσης του Αποδεικτικού [...].».

16. Επειδή στο άρθρο 18 του Ν.4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης.

Ο σχεδιασμός των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων δεν γίνεται με σκοπό την εξαίρεσή τους από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 3 έως 221) ή τον τεχνητό περιορισμό του ανταγωνισμού. Ο ανταγωνισμός θεωρείται ότι περιορίζεται τεχνητά όταν οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων έχουν σχεδιαστεί με σκοπό την αδικαιολόγητα ευνοϊκή ή δυσμενή μεταχείριση ορισμένων οικονομικών φορέων.

Οι αναθέτουσες αρχές λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων και η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των διατιθέμενων προς το σκοπό αυτό δημοσίων πόρων [...].».

17. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 53 παρ. 1 και 2 του ν. 4412/2016 « 1. Οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρτιων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών. 2. Τα έγγραφα της σύμβασης ....περιέχουν ιδίως : [.....]ε) ακριβή περιγραφή του φυσικού αντικείμενου της σύμβασης [...] ιε) το κριτήριο ανάθεσης, τη διαδικασία και τα κριτήρια αξιολόγησης των προσφορών, κατά τα ειδικότερα

## Αριθμός απόφασης: 650/2021

προβλεπόμενα στα άρθρα 86 και 87 [...] ιζ) τους अपαραβάτους όρους, απόκλιση από τους οποίους συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς [...] κ) τα απαιτούμενα αποδεικτικά μέσα (δηλώσεις, δικαιολογητικά κ.λπ.), [.....]».

18. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 73 του Ν.4412/2016 προβλέπεται ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές αποκλείουν έναν οικονομικό φορέα από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης σύμβασης όταν αποδεικνύουν, με την επαλήθευση που προβλέπεται στα άρθρα 79 έως 81 ή είναι γνωστό στην αναθέτουσα αρχή με άλλο τρόπο, ότι υπάρχει εις βάρος του αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση για έναν από τους ακόλουθους λόγους: [...] 2. Αποκλείεται από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης σύμβασης οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας, εάν η αναθέτουσα αρχή:

α) γνωρίζει ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και αυτό έχει διαπιστωθεί από δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, σύμφωνα με διατάξεις της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ή την εθνική νομοθεσία ή/και β) μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι ο οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.

Αν ο οικονομικός φορέας είναι Έλληνας πολίτης ή έχει την εγκατάστασή του στην Ελλάδα, οι υποχρεώσεις του που αφορούν τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης καλύπτουν τόσο την κύρια όσο και την επικουρική ασφάλιση.

Η παρούσα παράγραφος παύει να εφαρμόζεται όταν ο οικονομικός φορέας εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του είτε καταβάλλοντας τους φόρους ή τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που οφείλει, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των δεδουλευμένων τόκων ή των προστίμων είτε υπαγόμενος σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους [...].».

19. Επειδή στο άρθρο 80 του Ν.4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν τα πιστοποιητικά, τις βεβαιώσεις και τα λοιπά αποδεικτικά μέσα που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 4 και 5 και στο Παράρτημα ΧΙΙ του Προσαρτήματος Α', ως απόδειξη της μη ύπαρξης λόγων αποκλεισμού, όπως αναφέρονται στα άρθρα 73 και 74 και της πλήρωσης των κριτηρίων επιλογής, σύμφωνα με τα άρθρα 75 και 76.

## Αριθμός απόφασης: 650/2021

Οι αναθέτουσες αρχές δεν απαιτούν αποδεικτικά μέσα, πλην εκείνων που αναφέρονται στο παρόν άρθρο και στο άρθρο 82. Όσον αφορά το άρθρο 78, οι οικονομικοί φορείς μπορούν να στηρίζονται σε οποιοδήποτε κατάλληλο μέσο προκειμένου να αποδείξουν στην αναθέτουσα αρχή ότι θα έχουν τους αναγκαίους πόρους στη διάθεσή τους.

2. Οι αναθέτουσες αρχές δέχονται ως επαρκή απόδειξη του ότι ο οικονομικός φορέας δεν εμπίπτει σε καμία από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 73: [...] β) για τις παραγράφους 2 και 4 περίπτωση β' του άρθρου 73, πιστοποιητικό που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους - μέλους ή χώρας, [...]».

20. Επειδή στο άρθρο 103 του Ν.4412/2016 ορίζεται ότι: «Πέραν των οριζόμενων στις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 79 και στο άρθρο 93, ισχύουν και τα ακόλουθα:

1. Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή ειδοποιεί εγγράφως τον προσφέροντα, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση («προσωρινό ανάδοχο»), να υποβάλει εντός προθεσμίας εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σε αυτόν, τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης και τα πρωτότυπα ή αντίγραφα που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α' 74) όλων των δικαιολογητικών του άρθρου 80, όπως καθορίζονται ειδικότερα στα έγγραφα της σύμβασης, ως αποδεικτικά στοιχεία για τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού των άρθρων 73 και 74, καθώς και για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των άρθρων 75 έως 78. Τα δικαιολογητικά υποβάλλονται στην αναθέτουσα αρχή σε σφραγισμένο φάκελο, ο οποίος παραδίδεται στο αρμόδιο όργανο αξιολόγησης. 2. Αν δεν προσκομισθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν και ο προσωρινός ανάδοχος υποβάλλει εντός της προθεσμίας της παραγράφου 1 αίτημα προς το αρμόδιο όργανο αξιολόγησης για την παράταση της προθεσμίας υποβολής, το οποίο συνοδεύεται με αποδεικτικά έγγραφα από τα οποία να αποδεικνύεται ότι έχει αιτηθεί τη χορήγηση των δικαιολογητικών, η αναθέτουσα αρχή παρατείνει την προθεσμία υποβολής των δικαιολογητικών για όσο χρόνο απαιτηθεί για τη χορήγηση των δικαιολογητικών από τις αρμόδιες αρχές. Το παρόν εφαρμόζεται αναλόγως και

## Αριθμός απόφασης: 650/2021

στις περιπτώσεις που η αναθέτουσα αρχή ζητήσει την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής και πριν το στάδιο κατακύρωσης, κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 79 παράγραφος 5 εδάφιο α', τηρουμένων των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας.

3. Αν, κατά τον έλεγχο των παραπάνω δικαιολογητικών διαπιστωθεί ότι τα στοιχεία που δηλώθηκαν, σύμφωνα με το άρθρο 79 είναι ψευδή ή ανακριβή, απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου και, με την επιφύλαξη του άρθρου 104, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του, που είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 72, εφόσον είχε προσκομισθεί και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει των ειδικότερων κριτηρίων ανάθεσης όπως είχαν οριστεί στα έγγραφα της σύμβασης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η προσφορά του προσφέροντος που απορρίφθηκε. Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν υπέβαλε αληθή ή ακριβή δήλωση η διαδικασία ανάθεσης ματαιώνεται.

4. Αν ο προσωρινός ανάδοχος δεν υποβάλει στο προκαθορισμένο χρονικό διάστημα τα απαιτούμενα πρωτότυπα ή αντίγραφα, των παραπάνω δικαιολογητικών, απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου και καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του, που είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 72, εφόσον είχε προσκομισθεί, και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει των ειδικότερων κριτηρίων ανάθεσης όπως είχαν οριστεί στα έγγραφα της σύμβασης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η προσφορά του προσφέροντος που απορρίφθηκε. Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν προσκομίζει ένα ή περισσότερα από τα απαιτούμενα έγγραφα και δικαιολογητικά, η διαδικασία ματαιώνεται.

5. Αν από τα παραπάνω δικαιολογητικά που προσκομίσθηκαν νομίμως και εμπροθέσμως, δεν αποδεικνύεται η μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού των άρθρων 73 και 74 ή η πλήρωση μιας ή περισσότερων από τις απαιτήσεις των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής, σύμφωνα με την παράγραφο 1 και τα άρθρα 75, 76 και 77, απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου και, με την επιφύλαξη του άρθρου 104, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας

## Αριθμός απόφασης: 650/2021

αρχής η εγγύηση συμμετοχής του, είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 72, εφόσον είχε προσκομισθεί, και, με την επιφύλαξη του άρθρου 104, η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει των ειδικότερων κριτηρίων ανάθεσης όπως είχαν οριστεί στα έγγραφα της σύμβασης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η προσφορά του προσφέροντος που απορρίφθηκε. Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν αποδείξει ότι πληροί τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής, σύμφωνα με την παράγραφο 1 και το άρθρο 75 η διαδικασία ματαιώνεται.

6. Η διαδικασία ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών ολοκληρώνεται με τη σύνταξη πρακτικού από το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο, στο οποίο αναγράφεται η τυχόν συμπλήρωση δικαιολογητικών κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2, και τη διαβίβαση του φακέλου στο αποφαινόμενο όργανο της αναθέτουσας αρχής για τη λήψη απόφασης είτε για τη ματαίωση της διαδικασίας κατά τις παραγράφους 3, 4 ή 5 είτε κατακύρωσης της σύμβασης. Τα αποτελέσματα του ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών, επικυρώνονται με την απόφαση κατακύρωσης του άρθρου 105.

7. Όσοι δεν έχουν αποκλειστεί οριστικά λαμβάνουν γνώση των παραπάνω δικαιολογητικών που κατατέθηκαν, κατά τα οριζόμενα στα έγγραφα της σύμβασης και στις διατάξεις του παρόντος.».

21.Επειδή στο άρθρο 346 του Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι: «Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί σύμβαση των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 και έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της ευρωπαϊκής ή εσωτερικής νομοθεσίας, έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ), σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 360 και να ζητήσει προσωρινή προστασία, σύμφωνα με το άρθρο 366, ακύρωση παράνομης πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 367 ή ακύρωση σύμβασης η οποία έχει συναφθεί παράνομα, σύμφωνα με το άρθρο 368».

## **Αριθμός απόφασης: 650/2021**

22. Επειδή στο άρθρο 360 του Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Κάθε ενδιαφερόμενος ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση του νόμου αυτού και έχει ή είχε υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της εσωτερικής νομοθεσίας, υποχρεούται, πριν από την υποβολή των προβλεπόμενων στον Τίτλο 3 ένδικων βοηθημάτων, να ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ κατά της σχετικής πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής.

2. Η άσκηση της προδικαστικής προσφυγής αποτελεί προϋπόθεση για την άσκηση των ένδικων βοηθημάτων του Τίτλου 3 κατά των εκτελεστών πράξεων ή παραλείψεων των αναθετουσών αρχών.

3. Δεν επιτρέπεται η άσκηση άλλης διοικητικής προσφυγής κατά των εκτελεστών πράξεων ή παραλείψεων της αναθέτουσας αρχής κατά τη διαδικασία της ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων εκτός από την προδικαστική προσφυγή της παραγράφου 1».

23. Επειδή σύμφωνα με τους όρους της Διακήρυξης ορίζεται ότι: «[...] 4.2 Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου/ Κατακύρωση/ Πρόσκληση για υπογραφή σύμβασης

α) Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή προσκαλεί, στο πλαίσιο της σχετικής ηλεκτρονικής διαδικασίας σύναψης σύμβασης και μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», τον προσωρινό ανάδοχο να υποβάλει εντός προθεσμίας 10 ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης κοινοποίησης σε αυτόν τα προβλεπόμενα στις κείμενες διατάξεις δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου και τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης.

β) Τα δικαιολογητικά του προσωρινού αναδόχου υποβάλλονται από τον οικονομικό φορέα ηλεκτρονικά, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» στην αναθέτουσα αρχή.

γ) Αν δεν υποβληθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν και ο προσωρινός ανάδοχος υποβάλλει εντός της προθεσμίας της παραγράφου (α) αίτημα προς την Επιτροπή Διαγωνισμού για την παράταση της προθεσμίας υποβολής, το οποίο συνοδεύεται με αποδεικτικά έγγραφα από τα οποία να αποδεικνύεται ότι έχει

## Αριθμός απόφασης: 650/2021

αιτηθεί τη χορήγηση των δικαιολογητικών, η αναθέτουσα αρχή παρατείνει την προθεσμία υποβολής των δικαιολογητικών για όσο χρόνο απαιτηθεί για τη χορήγηση των δικαιολογητικών από τις αρμόδιες αρχές.

Το παρόν εφαρμόζεται και στις περιπτώσεις που η αναθέτουσα αρχή τυχόν ζητήσει την προσκόμιση δικαιολογητικών κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών και πριν από το στάδιο κατακύρωσης, κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 79 παράγραφος 5 εδάφιο α' ν. 4412/2016, τηρουμένων των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας Εντός τριών (3) εργασίμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή των ως άνω στοιχείων και δικαιολογητικών, σύμφωνα με τα ανωτέρω υπό β) και γ) αναφερόμενα, προσκομίζονται υποχρεωτικά από τον οικονομικό φορέα στην αναθέτουσα αρχή, σε έντυπη μορφή και σε σφραγισμένο φάκελο, τα έγγραφα που απαιτείται να προσκομισθούν σε πρωτότυπη μορφή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 2 του ν. 2690/1999 "Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας", όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 2 του ν. 4250/2014.

δ) Αν κατά τον έλεγχο των παραπάνω δικαιολογητικών διαπιστωθεί ότι:

i) τα στοιχεία που δηλώθηκαν με το Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ), είναι ψευδή ή ανακριβή ή

ii) αν δεν υποβληθούν στο προκαθορισμένο χρονικό διάστημα τα απαιτούμενα πρωτότυπα ή αντίγραφα, των παραπάνω δικαιολογητικών, ή

ii) αν από τα δικαιολογητικά που προσκομίσθηκαν νομίμως και εμπροθέσμως, δεν αποδεικνύονται οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής σύμφωνα με τα άρθρα 21, 22 και 23 της παρούσας,

απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει της τιμής τηρουμένης της ανωτέρω διαδικασίας.

Σε περίπτωση έγκαιρης και προσήκουσας ενημέρωσης της αναθέτουσας αρχής για μεταβολές στις προϋποθέσεις τις οποίες ο προσωρινός ανάδοχος είχε δηλώσει με το Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) ότι πληροί και οι οποίες επήλθαν ή για τις οποίες έλαβε γνώση ο προσωρινός ανάδοχος μετά την δήλωση και μέχρι την ημέρα της



## **Αριθμός απόφασης: 650/2021**

ειδοποίησης/πρόσκλησης για την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατακύρωσης (οψιγενείς μεταβολές), δεν καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του, που είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 15 της παρούσας.

Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν υπέβαλε αληθή ή ακριβή δήλωση, ή αν κανένας από τους προσφέροντες δεν προσκομίζει ένα ή περισσότερα από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, ή αν κανένας από τους προσφέροντες δεν αποδείξει ότι πληροί τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής του άρθρου 22, η διαδικασία σύναψης της σύμβασης ματαιώνεται.

Η διαδικασία ελέγχου των ως άνω δικαιολογητικών ολοκληρώνεται με τη σύνταξη πρακτικού από την Επιτροπή Διαγωνισμού, στο οποίο αναγράφεται η τυχόν συμπλήρωση δικαιολογητικών κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο (γ) του παρόντος άρθρου. Η Επιτροπή, στη συνέχεια, το κοινοποιεί, μέσω της «λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», στην αναθέτουσα αρχή για τη λήψη απόφασης.

Η αναθέτουσα αρχή προβαίνει, μετά την έγκριση του ανωτέρω πρακτικού, στην κοινοποίηση της απόφασης κατακύρωσης, μαζί με αντίγραφο όλων των πρακτικών, σε κάθε προσφέροντα που δεν έχει αποκλεισθεί οριστικά, εκτός από τον προσωρινό ανάδοχο, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», και επιπλέον αναρτά τα Δικαιολογητικά του προσωρινού αναδόχου στον χώρο «Συνημμένα Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού».

ε) Η σύναψη της σύμβασης επέρχεται με την κοινοποίηση της απόφασης κατακύρωσης στον προσωρινό ανάδοχο σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 105 ως ακολούθως :

Μετά την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας άσκησης προδικαστικής προσφυγής ή, σε περίπτωση άσκησής της, όταν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία άσκησης αίτησης αναστολής κατά της απόφασης της Α.Ε.Π.Π. και, σε περίπτωση άσκησης αίτησης αναστολής κατά της απόφασης της Α.Ε.Π.Π., όταν εκδοθεί απόφαση επί της αίτησης, με την επιφύλαξη της χορήγησης προσωρινής διαταγής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 372 του ν. 4412/2016 και, μετά την ολοκλήρωση του προσυμβατικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο, εφόσον απαιτείται,

## Αριθμός απόφασης: 650/2021

σύμφωνα με τα άρθρα 35 και 36 του ν. 4129/2013, ο προσωρινός ανάδοχος, υποβάλλει, εφόσον απαιτείται, υπεύθυνη δήλωση, μετά από σχετική πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής, μέσω της λειτουργικότητας της “Επικοινωνίας” του υποσυστήματος. Στην υπεύθυνη δήλωση, η οποία υπογράφεται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 23 της παρούσας, δηλώνεται ότι, δεν έχουν επέλθει στο πρόσωπό του οψιγενείς μεταβολές, κατά την έννοια του άρθρου 104 του ν. 4412/2016, προκειμένου να διαπιστωθεί ότι δεν έχουν εκλείψει οι προϋποθέσεις συμμετοχής του άρθρου 21, ότι εξακολουθούν να πληρούνται τα κριτήρια επιλογής του άρθρου 22 και ότι δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού του ίδιου άρθρου,. Η υπεύθυνη δήλωση ελέγχεται από την Επιτροπή Διαγωνισμού, η οποία συντάσσει πρακτικό που συνοδεύει τη σύμβαση.

Μέσω της λειτουργικότητας της “Επικοινωνίας” του υποσυστήματος κοινοποιείται η απόφαση κατακύρωσης στον προσωρινό ανάδοχο. Με την ίδια απόφαση καλείται ο ανάδοχος όπως προσέλθει σε ορισμένο τόπο και χρόνο για την υπογραφή του συμφωνητικού, θέτοντάς του η αναθέτουσα αρχή προθεσμία που δεν μπορεί να υπερβαίνει τις είκοσι (20) ημέρες από την κοινοποίηση ειδικής ηλεκτρονικής πρόσκλησης, μέσω της λειτουργικότητας της “Επικοινωνίας” του υποσυστήματος, προσκομίζοντας, και την απαιτούμενη εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης. Η εν λόγω κοινοποίηση επιφέρει τα έννομα αποτελέσματα της απόφασης κατακύρωσης, σύμφωνα με οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 105 του ν.4412/2016.

Εάν ο ανάδοχος δεν προσέλθει να υπογράψει το συμφωνητικό, μέσα στην προθεσμία που ορίζεται στην ειδική πρόσκληση, κηρύσσεται έκπτωτος, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του και ακολουθείται η διαδικασία του άρθρου 4.2.γ της παρούσας για τον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής. Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν προσέλθει για την υπογραφή του συμφωνητικού, η διαδικασία σύναψης της σύμβασης ματαιώνεται, σύμφωνα με την περίπτωση β της παραγράφου 1 του άρθρου 106 του ν. 4412/2016 [...]22.Α.2 Όταν ο προσφέρων έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και αυτό έχει διαπιστωθεί από

## Αριθμός απόφασης: 650/2021

δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, σύμφωνα με διατάξεις της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ή την εθνική νομοθεσία ή/και η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι ο προσφέρων έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.

Αν ο προσφέρων είναι Έλληνας πολίτης ή έχει την εγκατάστασή του στην Ελλάδα, οι υποχρεώσεις του που αφορούν τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης καλύπτουν, τόσο την κύρια, όσο και την επικουρική ασφάλιση. Δεν αποκλείεται ο προσφέρων, όταν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του, είτε καταβάλλοντας τους φόρους ή τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που οφείλει, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των δεδουλευμένων τόκων ή των προστίμων, είτε υπαγόμενος σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους [...].23. 2 . Δικαιολογητικά (Αποδεικτικά μέσα)

Το δικαίωμα συμμετοχής και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής, όπως ορίστηκαν στα άρθρα 21 και 22 της παρούσας, κρίνονται κατά την υποβολή της προσφοράς, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών, σύμφωνα με το άρθρο 4.2 (α έως δ) και κατά τη σύναψη της σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 4.2 (ε) της παρούσας [...].23.3 Δικαιολογητικά μη συνδρομής λόγων αποκλεισμού του άρθρου 22 Α.

Ο προσωρινός ανάδοχος, κατόπιν σχετικής ηλεκτρονικής πρόσκλησης από την αναθέτουσα αρχή, υποβάλλει τα ακόλουθα δικαιολογητικά, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 4.2 της παρούσας:

Για την απόδειξη της μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού του άρθρου 22Α ο προσωρινός ανάδοχος υποβάλλει αντίστοιχα τα παρακάτω δικαιολογητικά: [...](β) για την παράγραφο Α.2 του άρθρου 22: πιστοποιητικό που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους - μέλους ή χώρας, περί του ότι έχουν εκπληρωθεί οι υποχρεώσεις του οικονομικού φορέα, όσον αφορά στην καταβολή φόρων (φορολογική ενημερότητα) και στην καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης (ασφαλιστική ενημερότητα) σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία του κράτους εγκατάστασης ή την ελληνική νομοθεσία αντίστοιχα, που να είναι εν ισχύ κατά το χρόνο υποβολής του, άλλως, στην περίπτωση που δεν αναφέρεται σε αυτό χρόνος ισχύος, που να έχει εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή του.

## Αριθμός απόφασης: 650/2021

Για τους προσφέροντες που είναι εγκατεστημένοι ή εκτελούν έργα στην Ελλάδα τα σχετικά δικαιολογητικά που υποβάλλονται είναι

- φορολογική ενημερότητα που εκδίδεται από το Υπουργείο Οικονομικών (αρμόδια Δ.Ο.Υ) για τον οικονομικό φορέα και για τις κοινοπραξίες στις οποίες συμμετέχει για τα δημόσια έργα που είναι σε εξέλιξη. Οι αλλοδαποί προσφέροντες θα υποβάλλουν υπεύθυνη δήλωση περί του ότι δεν έχουν υποχρέωση καταβολής φόρων στην Ελλάδα. Σε περίπτωση που έχουν τέτοια υποχρέωση θα υποβάλλουν σχετικό αποδεικτικό της οικείας Δ.Ο.Υ.

- ασφαλιστική ενημερότητα που εκδίδεται από τον αρμόδιο ασφαλιστικό φορέα<sup>99</sup>. Η ασφαλιστική ενημερότητα καλύπτει τις ασφαλιστικές υποχρεώσεις του προσφέροντος οικονομικού φορέα α) ως φυσικό ή νομικό πρόσωπο για το προσωπικό τους με σχέση εξαρτημένης εργασίας, β) για έργα που εκτελεί μόνος του ή σε κοινοπραξία καθώς και γ) για τα στελέχη του που έχουν υποχρέωση ασφάλισης στο ΕΤΑΑ – ΤΣΜΕΔΕ. Οι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα οικονομικοί φορείς υποβάλλουν αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας (κύριας και επικουρικής ασφάλισης) για το προσωπικό τους με σχέση εξαρτημένης εργασίας (ΤΣΜΕΔΕ για τους ασφαλισμένους – μέλη του ΤΕΕ, ΙΚΑ για το λοιπό προσωπικό Δεν αποτελούν απόδειξη ενημερότητας της προσφέρουσας εταιρίας, αποδεικτικά ασφαλιστικής ενημερότητας των φυσικών προσώπων που στελεχώνουν το πτυχίο της εταιρίας ως εταίροι. Οι αλλοδαποί προσφέροντες (φυσικά και νομικά πρόσωπα), που δεν υποβάλλουν τα άνω αποδεικτικά, υποβάλλουν υπεύθυνη δήλωση περί του ότι δεν απασχολούν προσωπικό, για το οποίο υπάρχει υποχρέωση ασφάλισης σε ημεδαπούς ασφαλιστικούς οργανισμούς. Αν απασχολούν τέτοιο προσωπικό, πρέπει να υποβάλλουν σχετικό αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας.

- υπεύθυνη δήλωση του προσφέροντος ότι δεν έχει εκδοθεί δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ για την αθέτηση των υποχρεώσεών του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης [...].»

24. Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η Διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν

## Αριθμός απόφασης: 650/2021

(ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007,19/2005,31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) αυτής, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (ΟΛΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνολολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007).

25. Επειδή, η υποχρέωση διαφάνειας έχει μεταξύ άλλων ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής (βλ., C-278/14, *SC Enterprise Focused Solutions SRL* ECLI:EU:C:2015:228,σκ. 25 και απόφαση *SAG ELV Slovensko* κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 25 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) και ο σκοπός αυτός δεν θα επιτυχανόταν αν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους όρους στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε (βλ., C-278/14, *SC Enterprise Focused Solutions SRL* ECLI:EU:C:2015:228,σκ. 27).

26. Επειδή, περαιτέρω επιβάλλεται η εφαρμογή των όρων της διακήρυξης κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 *Siac Construction Ltd*, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

27. Επειδή η αρχή της ίσης μεταχείρισης προϋποθέτει, περαιτέρω, ότι όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην προκήρυξη του διαγωνισμού ή στη συγγραφή υποχρεώσεων, κατά τρόπον ώστε, αφενός να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο και, αφετέρου, να καθίσταται δυνατός ο εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής αποτελεσματικός και επί ίσοις όροις έλεγχος του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την εν λόγω σύμβαση (βλ., μεταξύ άλλων, για την αρχή της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων στο πλαίσιο ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων τις αποφάσεις: της 29ης Απριλίου 2004, *Επιτροπή κατά CAS*

## Αριθμός απόφασης: 650/2021

*Succhi di Frutta*, C-496/99 P, EU:C:2004:236, σκέψη 110, και της 12ης Μαρτίου 2015, *eVigilo*, C-538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 22ας Ιουνίου 1993, *Επιτροπή κατά Δανίας*, C-243/89, EU:C:1993:257, σκέψη 33, της 25ης Απριλίου 1996, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, C-87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 51, της 18ης Οκτωβρίου 2001, *SIAC Construction*, C-19/00, EU:C:2001:553, σκέψη 33, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, *Μηχανική*, C-213/07, EU:C:2008:731, σκέψη 45, της 24ης Μαΐου 2016, *MT Højgaard και Züblin*, C-396/14, EU:C:2016:347, σκέψη 37, της 25ης Απριλίου 1996, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, C-87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 54, της 12ης Δεκεμβρίου 2002, *Universale-Bau*, C-470/99, EU:C:2002:746, σκέψη 93, της 12ης Μαρτίου 2015, *eVigilo*, C-538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 29ης Μαρτίου 2012, *SAG ELV Slovensko* κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, *Manova*, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31).

28. Επειδή η αρχή της τυπικότητας, η οποία διέπει γενικά τη διενέργεια των διαγωνισμών (βλ. ΣτΕ 2889/2011, 4343/2005 κ.ά. βλ. και Ε.Α. 228/2013, 111/2006, 597/2007 κ. ά.) εξυπηρετεί τις ανάγκες της διαφάνειας, της αποφυγής του κινδύνου αλλοίωσης των προσφορών και της ευχερούς εξέτασης και αξιολόγησής τους (Δ. Ράικος, *Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων*, Β΄ Έκδοση, Εκδόσεις ΣΑΚΚΟΥΛΑ, 2017, σελ. 195 επ.). Σύμφωνα, δε, με την εν λόγω αρχή, δεν επιτρέπεται να τεθούν εκποδών διατάξεις της διακηρύξεως, οι οποίες θεσπίζουν υποχρέωση υποβολής με την προσφορά ορισμένων στοιχείων που απαιτούνται επί ποινή αποκλεισμού από τον διαγωνισμό.

29. Επειδή οι αρχές της τυπικότητας, της διαφάνειας και της δημοσιότητας που διέπουν τους δημόσιους διαγωνισμούς επιτάσσουν να καθορίζονται σαφώς στην διακήρυξη οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής στον διαγωνισμό καθώς και τα κριτήρια ανάθεσης της δημόσιας σύμβασης (βλ. ΕΣ 133/2008, Πράξη, Τμ. VI) με στόχο την επίτευξη πλήρους διαφάνειας και προστασίας του ανταγωνισμού (βλ. ΕΣ 2263/2011, 2016/2010, Τμ. VI).

30. Επειδή, σε κάθε περίπτωση, η αναθέτουσα αρχή κρίνει τις προσφορές επί ίσοις όροις και με προσήλωση στην λεκτική αποτύπωση των όρων της κανονιστικής πράξης στα πλαίσια της αρχής της τυπικότητας,

## Αριθμός απόφασης: 650/2021

απορρίπτοντας κατά δέσμια αρμοδιότητα προσφορά που παραβιάζει απαράβατους όρους της διακήρυξης.

31. Επειδή, εξάλλου, σε περίπτωση που η ίδια η διακήρυξη χρησιμοποιεί όρους, όπως «*με ποινή αποκλεισμού...*», «*με ποινή απαραδέκτου....*», «*οι συμμετέχοντες πρέπει...*» ή άλλους παρόμοιους, είναι προφανές ότι οι όροι αυτοί θεωρούνται ουσιώδεις και συνεπώς οποιαδήποτε απόκλιση της προσφοράς από αυτούς οδηγεί σε απόρριψη της (βλ. Γνμδ ΝΣΚ 70/2002).

32. Επειδή οι όροι που τίθενται επί ποινή αποκλεισμού από τη διακήρυξη, αποτελούν δέσμια αρμοδιότητα της Επιτροπής Διαγωνισμού να αποκλείσει την παρουσιάζουσα έλλειψη/απόκλιση προσφορά (βλ. ΣΤΕ 743/2000), σύμφωνα με την αρχή της ισότιμης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας, που επιβάλλει την εφαρμογή τους κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (βλ. ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 *Siac Construction Ltd*, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

33. Επειδή σύμφωνα με την υπό εξέταση προσφυγή η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η προσφορά της παρεμβαίνουσας έπρεπε να έχει αποκλειστεί διότι παρέλειψε να υποβάλει με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης την προβλεπόμενη στη Διακήρυξη υπεύθυνη δήλωση σύμφωνα με την οποία να δηλώνει ότι δεν έχει εκδοθεί δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ για την αθέτηση των υποχρεώσεων του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.

Περαιτέρω, η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της δεν αναφέρει κάτι σχετικά με τον ως άνω λόγο της προσφυγής.

Εξάλλου, η παρεμβαίνουσα στην παρέμβασή της υποστηρίζει ότι, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, δεν θα μπορούσαν να εκδοθούν τα υποβληθέντα από την ίδια πιστοποιητικά ασφαλιστικής ενημερότητας από τον e-ΕΦΚΑ σε περίπτωση που έχει εκδοθεί δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ για την αθέτηση των υποχρεώσεων της όσον αφορά στην καταβολή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, αφού αυτό

## Αριθμός απόφασης: 650/2021

αποτελεί όρο έκδοσης των πιστοποιητικών. Ομοίως, από την νομοθεσία έκδοσης του Αποδεικτικού Ενημερότητας για χρέη προς το Δημόσιο τεκμηριώνεται η μη ύπαρξη δικαστικής ή διοικητικής απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ για την αθέτηση των υποχρεώσεων της όσον αφορά στην καταβολή φόρων, αφού αυτό αποτελεί όρο έκδοσης του Αποδεικτικού και, ως εκ τούτου, δεν θα εδύνατο σε διαφορετική περίπτωση να προσκομίσει τα απαιτούμενα πιστοποιητικά.

34. Επειδή σύμφωνα με την επίμαχη Διακήρυξη, στο άρθρο 4.2 περ. δ προβλέπεται ρητώς και σαφώς ότι αν κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών του προσωρινού αναδόχου δεν υποβληθούν στο προκαθορισμένο χρονικό διάστημα τα απαιτούμενα πρωτότυπα ή αντίγραφα των παραπάνω δικαιολογητικών ή αν από τα δικαιολογητικά που προσκομίσθηκαν νομίμως και εμπροθέσμως, δεν αποδεικνύονται οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής σύμφωνα με τα άρθρα 21, 22 και 23 της Διακήρυξης, απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει της τιμής τηρουμένης της ανωτέρω διαδικασίας. Περαιτέρω, στο άρθρο 22.Α.2 προβλέπεται ρητώς και σαφώς ως λόγος αποκλεισμού η περίπτωση που ο προσφέρων έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και αυτό έχει διαπιστωθεί από δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, ενώ στο άρθρο 23.3 ως δικαιολογητικά μη συνδρομής του ως άνω λόγου αποκλεισμού απαιτούνται ρητώς και σαφώς φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα καθώς και υπεύθυνη δήλωση του προσφέροντος ότι δεν έχει εκδοθεί δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ για την αθέτηση των υποχρεώσεων του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.

35. Επειδή, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, και δεν αμφισβητείται, η παρεμβαίνουσα με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης υπέβαλε τα υπ' αριθ. .../02-11-2020 και .../02-11-2020 αποδεικτικά ασφαλιστικής ενημερότητας καθώς και το υπ' αριθμ. .../28-11-2020 πιστοποιητικό φορολογικής ενημερότητας. Ωστόσο, δεν έχει υποβάλλει, ως



## **Αριθμός απόφασης: 650/2021**

βασίμως υποστηρίζει η προσφεύγουσα, υπεύθυνη δήλωση στην οποία δηλώνει υπευθύνως ότι δεν έχει εκδοθεί δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ για την αθέτηση των υποχρεώσεων της όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.

36. Επειδή, σύμφωνα με τα ως άνω διαλαμβανόμενα, βασίμως υποστηρίζει η προσφεύγουσα ότι σύμφωνα με τη Διακήρυξη η παρεμβαίνουσα όφειλε να υποβάλει με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης, εκτός της φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας, ως διακριτό και ξεχωριστό δικαιολογητικό για την απόδειξη μη συνδρομής του λόγου αποκλεισμού του άρθρου 22.Α.2 της Διακήρυξης και υπεύθυνη δήλωση στην οποία θα δηλώνεται υπευθύνως ότι δεν έχει εκδοθεί δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ για την αθέτηση των υποχρεώσεων της όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, ήτοι με περιεχόμενο που δεν αποδεικνύεται με μόνη την προσκόμιση των πιστοποιητικών που υπέβαλε η παρεμβαίνουσα. Περαιτέρω, αλυσιτελώς και, άρα, απαραδέκτως προβάλλει η παρεμβαίνουσα ότι από τα προσκομισθέντα πιστοποιητικά προκύπτει ότι δεν έχει εκδοθεί εις βάρος της τέτοια απόφαση, καθώς τούτο δεν την απαλλάσσει από την υποχρέωση προσκόμισης της ρητώς απαιτούμενης στη Διακήρυξη υπεύθυνης δήλωσης. Εξάλλου, οι εν λόγω ισχυρισμοί βάλλουν εμμέσως, ανεπιταίμως κατά του επίμαχου όρου της Διακήρυξης σύμφωνα με τον οποίο απαιτείται σωρευτικώς με τα ως άνω πιστοποιητικά και η υποβολή υπεύθυνης δήλωσης. Επομένως, η αναθέτουσα αρχή έπρεπε κατά δέσμια αρμοδιότητα να απορρίψει την προσφορά της παρεμβαίνουσας, παρά τα περί αντιθέτου προβαλλόμενα. Συνακόλουθα, ο οικείος λόγος της προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός.

37. Επειδή, σύμφωνα με τα ως άνω αναλυθέντα, η παράλειψη της παρεμβαίνουσας να προσκομίσει την απαιτούμενη υπεύθυνη δήλωση με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης παρέχει αυτοτελές έρεισμα για την αποδοχή του αιτήματος της προσφυγής σχετικά με την απόρριψη της προσφοράς της, παρέλκει ως αλυσιτελής η εξέταση του έτερου λόγου της κρινόμενης προσφυγής κατά της προσφοράς της παρεμβαίνουσας (πρβλ. Ε.Α. ΣΤΕ

## **Αριθμός απόφασης: 650/2021**

326/2011, 1238, 1132, 420/2010, 750/2007. Βλ. και ΑΕΠΠ 818/2018, σκ. 62 και ΑΕΠΠ 839/2018, σκ. 53, 969/2019 σκ. 49, 1360/2020, σκ.48).

38. Επειδή γίνεται δεκτή εν συνόλω η εισήγηση.

39. Επειδή, κατ' ακολουθίαν, η κρινόμενη Προδικαστική Προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή.

40. Επειδή η παρέμβαση πρέπει να απορριφθεί.

41. Επειδή, ύστερα από τη σκέψη 39, πρέπει να επιστραφεί το παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα (άρθρο 363 παρ.5 Ν.4412/2016).

### **Για τους λόγους αυτούς**

Δέχεται την προδικαστική προσφυγή.

Απορρίπτει την παρέμβαση.

Ακυρώνει την υπ' αριθμ. 11/2021 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της αναθέτουσας αρχής, κατά τα προβλεπόμενα στο σκεπτικό.

Ορίζει την επιστροφή στην προσφεύγουσα του παραβόλου ποσού εξακοσίων (600) ευρώ.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 22 Μαρτίου 2021 και εκδόθηκε στις 8 Απριλίου 2021 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

**Η Πρόεδρος**  
**ΕΙΡΗΝΗ ΑΨΟΚΑΡΔΟΥ**

**Ο Γραμματέας**  
**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΕΜΙΡΤΖΗΟΓΛΟΥ**